

mine suffertum, ut vivi imaginem referat; quasi odorem enim sui uteri in corio agnoscunt. Si inutilis fiat vacca, advocatur Maga, quæ herbis alieni vituli amore capi faciat ut lactescat.

Extra oppida raro matrimonia contrahunt, non de præfenti, sed de futuro promittunt, vel sine deliberatione assentiunt: inde enata levissima lite divertunt, vir ad aliam fœminam, illa ad alterum maritum, nec an contractus veri falsive fuerint, ante extremum spiritum unquam exploratè cognitum est. Hinc bella circa agrorum possessiones, prædationes, homicidia, odia capitalia. Magæ consuluntur ab ejectis mulieribus, quæ viro priori, aut novæ nuptæ vel sterilitatem, vel genitalium impotentiam, vel morbos periculosissimos inferre creduntur. Omnes enim mirum in modum in incestum propensi, & conscientie prætextu divortia creberrima. Mulieres vero perinde ac viri comas suas plurimi faciunt, præsertim si aurei sint coloris, & prolixæ; ostentant enim ad longum complicatas, & ornate contortas dependere sinunt, cum capiti interim multas ulnas tenuissimæ sindonis circumvoluunt. Hoc genere coronæ utuntur omnes quæ possunt comparere post puerperium, sive ex matrimonio, sive ex stupro.

Huc accedunt superstitiones non paucæ. Nescio an Lunæ divinum honorem deferunt, cum enim primum ab interlunio vident, vulgo genu flectunt agrestiores illi, & orationem Dominicam recitant, & sub finem, Lunam alta voce alloquuntur: *Tam sanos nos relinque, quam invenisti.* Lupos sibi adsciscunt in patrimonios, quos *Chari Christ* appellant, pro eis orantes, & bene precantes, & sic se ab illis lædi non verentur. Spatulare os ovis carne nudatum transpiciunt, & inde aliquem ex illis ædibus efferendum prædicunt, si aliqua macula in ipso obscurior videatur. Maleficam eam arbitrantur, quæcunque ignem Calendis Maii petit, nec dabunt nisi agro, & cum imprecatione, ea de causa arbitrantur eandem sequenti æstate butyrum omne suffuraturam. Leporem per armenta Calendis Maii occidunt, vetulam enim arbitrantur, quæ butyrum sit surreptura. Butyrum surreptum mox restitui opinantur, si è stramentis super limen pendentibus auferant, & in ignem iniiciant. Calendis vero illis Maii, ramum arboris virentem ad ædes statuere lætis abundantiam per æstatem tribuere credunt. In oppidis quum quis magistratum primum init, per plateas mulieres, ex fenestris virgines eos & sequaces tritico & sale aspergunt. Et priusquam semen in agro spargatur, materfamilias sale ad agrum mittit. Ut miluus non abripiat pullos Gallinaceos, putamina ovorum ex quibus pulli sunt exclusi, alicubi in tecto suspendunt. Non fas est equi pedes

tergere, aut corpus strigili curare, aut gramen in ejus pascuum colligere die Sabbathi, cum hæc celeberrimis aliis festivitatis fiant.

Si nunquam dent ignem è domo proximis, credunt equis longiorem vitam & sanitatem dari. Si equorum possessores ova comedant, providere debent, ut paria sint, alioquin periculum equis. Equisonibus prohibentur ova. Equitibus etiam lex est post ova manus lavare. Mortuo equo pedes cum tibiis in domo suspendunt, imò ungulæ pro sacris habentur. Laudare equum, aut aliud animal, nullo modo oportet, nisi dicas, *Servet eum Deus*, vel nisi in illum expuas. Si aliquid mali ad triduum equo accidat, laudatorem quærunt, ut orationem Dominicam in dextram aurem insusurret. Credunt quorundam oculos sibi equos fascinare, & tum adhibentur vetulæ quædam, quæ preculis tacite recitatis, valetudini restitunt. Laborant equorum pedes vermiculo, qui sensim serpendo plurimos sui generis procreat, & corpus corrumpit; contra hunc vermem advocatur Maga, quæ ad equum deducatur diebus Lunæ duobus, & uno Iovis, illa locum quo vermis insidet, anhelitu fovet, & carmine recitato equus convalescit. Hoc carmen pretio dato multos edocent, adjurantes ut nemini aperiant.

Ad omnia mala incantationes efficaces habent (ut credunt) inter se fœminæ divisas & distributas, ad quas quisque pro mali ratione properat, præponunt incantationibus semper, item subjungunt *Pater noster*, & *Ave Maria*. Vbi aliquis cecidit in terram, statim exilit, & ter se in gyrum ad dextram vertit, gladio vel cultro terram fodit, & cespitem eruit, quod illi terram umbram reddere dicunt; & si inter biduum vel triduum æger fiat, mittitur ad eum locum mulier quæ in illo genere pollet, & ibi dicit, Voco te P. ab Oriente, Occidente, ab Austro, & Aquilone, à nemoribus, sylvis fluminibus, paludibus, à nymphis sylvestribus, albis, rufis, nigris, &c. & certas preculas ejaculatur, deinde domum ad agrum rediens, ut probet an sit morbus ille qui dicitur *Esane*, quem à nymphis immisum arbitrantur, & aliam preculam cum *Pater noster*, in aurem immurmurat, carbones quosdam in poculum mittit aqua munda plenum, & certius judicat de morbo quam multi medici.

Militia eorum constat ex equitibus, triariis, quos *Galoglastios* appellant, qui securibus utuntur acutissimis: & leviores armaturæ peditibus, qui *Karni* dicuntur, & jaculis amentatis & machæis dimicant. Cuius pediti, aut equiti exeunti è porta acclamare, auspiciatum habetur; cui non acclamatur, aliquid mali portendi credunt. In bello pro tuba tibia utricularis in usu est, ligaturas portant, preculas recitant, & in congressu *Pharroh* quam acerrime

Galoglastios.
Karnes.